

11:e sönd. efter tref.

Predikan i Osby kyrka 3 aug 2008

”Tro och liv”

3:e årg. evangelium Matt 23:1-12

Sedan talade Jesus till folket och sina lärjungar 2och sade: "De skriftlärdade och fariseerna har satt sig på Moses stol. 3Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. 4De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. 5Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltofsar. 6De tycker om att ha hedersplatsen på gästabuden och sitta främst i synagogan, 7och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. 8Men ni skall inte låta er kallas rabbi, ty en är er läromästare och ni är alla bröder. 9Ni skall inte kalla någon här på jorden för er fader, ty en är er fader, han som är i himlen. 10Inte heller skall ni låta er kallas lärare, ty en är er lärare, Kristus. 11Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. 12Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.

3:e årgångens epistel: Jak 1:22-25

Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste. 23Den som hör ordet men inte gör vad det säger, han liknar en man som i en spegel betraktar sitt eget ansikte: 24han ser sig själv men går därifrån och har strax glömt hur han såg ut. 25Men den som har blickat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och håller sig till den och inte glömmer vad han hört utan verkligen gör något, han blir salig genom det han gör.

Johannes Chrysostomos, en kyrkofader från slutet av 300-talet har sagt:

”Det skulle inte behövas några predikningar om våra liv vore lysande. Det skulle inte behövas några ord om vi vittnade med våra gärningar. Det skulle inte finnas några hedningar om vi vore sanna kristna.”

Det passar bra ihop med Jakobs ord till oss i episteln: bli Ordets görare inte bara dess hörare. Det är visserligen lättare sagt än gjort som det mesta är, saker och ting kav vara glasklart i teorin men när det kommer till praktiken så är det inte lika enkel.

När man läser opinionsundersökningar som gjort över svenska folket så är det ofta en förvånansvärt hög andel som tror på Gud och på Jesus som Guds Son. Mycket högre än vad som märks i kyrkogångsstatistiken. Men

jag är rädd att det i många fall handlar om en teoretisk tro som inte har landat i personen själv och dennes liv. Och en teoretisk tro är en tro utan liv och då är risken stor att man snart har ett liv utan tro.

”Bli ordets görare, inte bara dess hörare” skrev alltså aposteln. Ändå är det naturligtvis hörandet själva grunden, det första steget som måste tas. Och då gäller det att höra på rätt sätt. Jakob ger oss en kanske lite underlig liknelse om en man som betraktar sig själv i en spegel, men när han går därifrån har han strax glömt hur han såg ut.

Men spegeln det är ordet, Guds Ord, som hålls upp som en spegel för oss. Genom att blicka in i den lär vi känna oss själva, vi kan se om något är fel i vårt liv, om det är något som vi behöver förändra.

Men då gäller det att inte glömma ordet utan att gömma det. Jag tänker här på vad Maria gjorde med det som hon fick höra av herdarna, när de berättade vad ängeln hade sagt om hennes nyfödde son. Det står att Maria tog detta till sig och gömde det i sitt hjärta.

Ordet som vi hör måste få landa i oss och stanna kvar där. Då kan det också få verka i oss. Att ha ett bibelord som man går och tänker på under dagen, upprepar det för sig själv och liksom idisslar det så att det få det att sjunka in är ett sätt att gömma ordet och låta det stanna inom en.

Ordet kallar aposteln för frihetens lag. Det låter som en självmotsägelse. Hur kan lag ha med frihet att göra? Man brukar ju annars tala om att den kristna friheten är en frihet från lagen. Så är det visserligen men då pratar vi om lagens dömande verkan, den är vi fria ifrån. Men lagen är ju fortfarande ett uttryck för Guds vilja och den är vi inte fria ifrån. I själva verket är det så att det är bara när vi lever i Guds vilja som vi är verkligt fria.

Liknelsen om den förlorade sonen handlar om en man som söker friheten långt hemifrån, långt från sin far och hans vilja. Men det sökande slutade med slaveri: han blev satt att vakta svinen. Den sanna friheten hade han bara när han levde hos sin far och efter hans vilja.

På det sättet är Guds lag en frihetens lag. Gud tvingar oss inte att följa hans vilja, då skulle det inte bli någon frihet. Det blir bara frihetens lag om vi självmant väljer att följa den.

Det är därför som Gud låter oss gå vilse, vill vi leva livet utan honom så släpper han oss i likhet med fadern till den förlorade sonen. Annars hade han ju mer handgripligt kunnat tvinga in oss på rätt spår igen. Ibland kanske vi rent av hade önskat att han hade gjort det. Men en insikt som man kommer på själv, om sig själv och sitt liv, är oerhört mycket mer värdefull än om någon annan talar om det för en. Precis som det står om den förlorade sonen att han själv kom till insikt där borta.

Guds vilja, eller Guds lag, blir verkligen en frihetens lag för den som tidigare bara har levt efter egen lag och gjort det som han känt för. Det är i Guds vilja som vi hittar oss själva och meningen med våra liv, det är alltså där vi hittar friheten.

Frihetens lag handlar om den tro som får uttryck i kärlek. Episteln avslutades med orden ”han blir salig genom det han gör”. Det grekiska

ordet *en* kan visserligen betyda "genom" men huvudbetydelsen är ändå "i", och så har de flesta andra översättare förstått ordet. "han blir salig i det han gör."

Skriver man genom så får man intrycket att saligheten kommer som en frukt av arbetsinsatsen. Genom att göra detta och detta så blir du belönad sen. Men översätter man ordet med "i" som nog är troligare, så får man en annan innebörd. Jag blir inte salig efter att ha utfört Guds vilja utan när jag gör det. Själva tjänandet i kärlek är i sig salighetens frukt. Jag får ingen belöning av att tjäna utan själva tjänandet är belöningen. Och det kan inte den förstå som inte ser Guds lag som frihetens lag.

Det är ju saligare att ge än att få, det tror jag att vi alla har erfarit. Det gäller inte bara när vi ger varandra presenter utan också när vi ger av oss själva.

"Bli Ordets görare, inte bara dess hörare". Det finns en djupare betydelse av Ordet. Det kan naturligtvis betyda bibelordet som du nyss har hört läsas upp för dig. Men Ordet är också Kristus.

Vi ska lyssna till Kristus men det får inte stanna vid det, vi ska också "göra" Kristus, i betydelsen förverkliga honom. Man brukar ibland säga att vi kristna är världens bibel, men egentligen är det riktigare att säga att vi är världens Kristus, även om vi kanske ryggar tillbaka inför så stor ord om oss själva.

Ordet görare, i betydelsen Kristus görare, blir vi om vi lever ut honom i våra liv, funderar över var han skulle ha gjort i vår situation och ser på andra människor med Kristi ögon. Vi är alla kallade att bli Kristus för världen och då skulle det bli en verklighet som Johannes Chrysostomos sa:

"Det skulle inte behövas några predikningar om våra liv vore lysande. Det skulle inte behövas några ord om vi vittnade med våra gärningar. Det skulle inte finnas några hedningar om vi vore sanna kristna."